

Kis

LART

IRODALMI FOLYÓIRAT

TÓBIÁS BARNÁ ATTILA

PUSZTULÁS

megbondul a láthatatlan harang
ajtó nyílik az álmodóra
homloka fehér forrás
remegő kezek az égbe emelik
beomlott alagútban a magányos
lehajtja fejét

(1994. február)

2015/3 109.szám

Kis LART az INTERNETEN! www.kislant.hu

Tóbiás Barna Attila

Sóvár alkonyat

Az ágyunkhoz lopózó alkonyat
fölénk hajolt
lihegett
piros nyálát csorgatta ránk
sóváran reszketett
de tested és testem
összesimulva csak
vonaglott önfeledten

(2015. március 22.)

Ősszekapaszkodva

Ősszekapaszkodva
zuhantunk
a magasságokba
körül
az úr
sistergett
olvadó
csillagok
ezüstje
bőrünkre
csepergett
a Mindenség halkan hegedült

(2015. március 30.)

Tétova kezemben

In Memoriam Salvatore Quasimodo

Tétova kezemben ellobban a szél –
Ó ti temetők a dombokon
Néma vörös kiáltás
A Nap

(2014. október 25.)

Forgács László

küldetés

galambősz enyészet
csak a virágoskertek szegültek ellen
a nyár utolsó estéjén
és a külön-évek átsodródtak a
koszorútengeren

rajta
öljétek meg Alalkomeneuszt utána
ünnepeljétek a csendet
és ünnepeljétek a sötétséget
és ünnepeljétek a tévképzeteket is
minek gyötrődünk az univerzum
paramétereitől

úgysem érthetjük meg
a város gádorablakait
amik elnyúló toló-fájdalmak hullámain
megfeledeznek rólunk

belvárosi részlet

erkélyek csendjét markoljuk
mögöttünk összegyűrt utcakép –
hol lehet lélegezni
ebben a városban?
eltűnik a sarkon sziluettet –
a hajléktalan tenyerében
aprópénzed
még itt tartja emléked –

(jégmeződ csendjén)

... jégmeződ csendjén ...
– gébicsek dideregnek –
mert a nyár...
megint csak múlt idő

Botos Ferenc

AZ ÖREG KOVÁCSON

Gerecse

mindig a sárga-pirosan járj
erről le ne térj
mikor Agostyán felől
a hegyhez érkezel
itt rézhüvelyek lapulnak
lépteidhez közel
hol elgyötört katonák
törtek át, egy
ördögi körből, melyből
nem volt kigázolás
a szekérúton kis tisztást
érsz el nemsokára
vettek itt szállást
szénégetők, lobbant
a fojtott láng, izzott
a rakott fa
most romló kunyhó
a fák alatt, boksának
nyoma sincs már, fordul
az út: szélesül a táj
szeles hegyi síkon
utak találkozása
dúlt falu a mélyben, cserepet
patkót, gyökér ölelte üszkös
csontot rejteget a föld
de a templom falai közt
otthon találsz az Istent
odább egy vadászház
mint kicsiny sasfészek
simul a hegyhez: itt-ott
kaleidoszkóp ragyogású
szirmok: sárgák, pirosak, kékek
mályva, madársisak, liliom
délceg bükkök törzsén
megtorpanó sziklák: hegyet tart
az erdő. Még jóféle szedres

hívogat lefelé, végül egy csorduló
forrás: immár leértél
utad véget ért

A KILÁTÓ

Csergezán Pál emlékezete

nehézbombázóként
zúgó szarvasbogár
kökörcsin lila fátylan
remeg egy vízcsepp
lengő árvalányhaj
kottáz tiszta hangzást
ahol vadkan csörtet
sűrű ciheresben
kilátó a szélben
vörösfenyő vitorla
szelíd hegyek között
rád emlékezik

HÁZAVATÓ

lángoló mozaik
a tornác álom- homéroszi
köröskörül rozsdálló fenyőfák
Kalüpszó kertje mára megkopott
a csend koldusai vagyunk
hallgatjuk az eresz csepegését
tücsökzenét a teremtés korából
Isten hangját a csillagok alatt

PRELÚDIUM

rigó énekel
februári estében
egy fűzfa csúcsán

egy tündérkönnycsepp
téli ágról, reszketve
arcomra hullott

Csillag Tamás

Március van

Vélek, vallok, válok – éjjel is ébren:
a köznapok kitaposott cipőjében
nézem a fehér előszobacsempék
szimmetriáját, fugák fekete
rendjét; kényszernyugalom,
mozdulatlan most van,
– mert nyugalom van
e mozdulatlan mostban –
minden muszájom ilyesmi rendre int,
öblögetem az éjszakát,
a koffeint: mert március van,
langyos és lomha, és mert jó idő volt,
a hajad kontyba raktad délután,
aztán csak neveltél,
– valakinek akkor igazi lettél –
és most nem alszom,
iszom a feketém,
s babonásan nézem a sárgán,
feketén táncoló,
felfénylő panelbérceket,
s hallgatom azokat a
csendes részeket, amikor nincs parancs,
és szólni is minek, amikor
nincs parancs, és szólni is minek.

Márciusi ég

Ilyen tisztán még sohase láttam,
biztos rendemet bajokra bontja.
Nézem a nőt búsan, babonásan:
arca hófehér, s könnyű a kontya.

Sápadtan áll, mint a délutánok,
a tekintete márciusi ég.
Egymást keressük, mint a világot
a fénytől bágyadt, részeg cinegék.

Színes léggömbök,
pogány imák

Hallgatok, ha nem tudják a nevem,
 üvöltök, ha beverik az orrom,
 pálinkában ázik a szerelem,
 a másnapot meg lábon kihordom.

Nem bosszant már, ha nem tudok istent,
ha nem rak vizes ruhát a lázra,
ki megváltásra vágyik, nyűszítsen!
Köpök a szentek forradalmára.

Annyit tudok: élek, április van,
csók, megváltás van az áprilisban,
színes léggömbök és pogány imák.

Nem kereszt kell, hogy valaki lásson
e babonás, barbár tarkaságon,
csak női mosoly, s fénylő fréziák.

A szekrényben egy váltás
 ünneplőruha

Nehéz cipelni a márciusi eget,
gólörömeit régi tavaszoknak,
apám meséit.

Így végzem én is.

Tavaszi lesz, talán március,
s fiam előtt majd hallgatok róla,
hogy senki gazdája nem voltam,
nem vagyok.

T. Ágoston László

Kerek születésnap

Azt mondják a rossz nyelvek, meg a szomszéd Maris néni, hogy a macska korát úgy kell összehasonlítani az emberével, hogy megszorozzuk héttel. Ha ez így igaz, akkor mi nagyjából egyidősek vagyunk Durcival. Ő a tizedik születésnapját ünnepli, én meg túl vagyok a hetvenen. Ünnepli – mondom én –, miközben Durci pajtásom a fülét, farkát eleresztve horkol a kedvenc fotelomban. Állítólag a horkolás is a vénülés jele. A feleségem szerint velem is megesik néha, hogy hangosan alszom, ha nagyon elfáradok. No, de miben tud elfáradni egy ilyen Durci féle lusta szőrszállító nyafogvány, akit hatszor föl kell szólítani, hogy húzódna már arrébb egy kicsit az ágyon, mert én is szeretném megpihentetni elcsigázott tagjaimat? Természetesen meg se hallja, mert ő arra is képes, hogy egyszerre mindkét fülén üljön, vagy feküdjön, ahogy éppen kényelmesebb.

Megsimogatom a fejét. Fölnyitja rám ólomnehéz pilláit, aztán megbocsátóan lehunyja, remélve, hogy majd csak meg gondolom magam, és el esz a fene az ágy közeléből. De nem. Konok vagyok és következetes, követelem a jussomat a pihe- néshez. Újra megsimogatom, sőt rá is mor- dulok:

– Engedj már ide, Durci haver! Végte- re is ez az én ágyam...

Tudván tudja ezt ő is. Olyannyira tudja, hogy véletlenül se a nejem oldalára fekszik, hanem mindig és kizárólag csak az enyé- mre. Elnyúlik, mint a térképen a nagy Alföld, és még kéjesen nyöszörög is hozzá. Lehet,

hogy tőlem tanulta? Ettől még ez is kite- lik... Végte- re is nagyon ügyes, okos állat, jó megfigyelő.

Türelmes vagyok. Mellé ülök, és meg- próbálom óvatosan kiszorítani.

– Menj már arrébb, elférünk itt ketten is! – mondom, és arrébb terelem a vállam- mal. Fölnéz rám, játékosan arcon legyint a farkával, és figyelmeztetően a hasamnak feszíti a hátsó lábait.

– Szó se lehet róla – mondom. – Nem megyek. Menj te! Ha nem tetszik, akár haragudhatsz is rám. – Ezzel finoman megemelem alatta a takarót. – Na jó, egye fene, visszajöhetsz a hasamra...

Kényelmesen föltápászkodik, gúnyo- san rám pillant, mintha azt mondaná, hogy „le vagy te sajnálva!”, és kiballag a kony- hába a feleségemhez megmutatni, hogy már megint üres a tányérja. Amikor jól- lakott, visszasomfordál, elnyúlik a poca- komon és eldorombolja, mi történt vele az utóbbi napokban.

Ma kivételesen szép, ragyogó nap- sütésre ébredtünk. Durci ott ül az ablak- ban, és lenéző mosollyal méregeti a szom- széd kertben csaholó kutyákat. Meg van győződve róla, hogy neki egyik se árthat. Ezt súgja a tízéves tapasztalata. No meg én is, mert illik neki gratulálni a születésnap- ja alkalmából. Aztán jön a szokásos reggeli torna, mert azt mondta a doki bácsi, hogy nyugdíjas korban elengedhetetlen a reg- geli testmozgás, hogy helyrebillentse az éjszaka ellustult vérnyomást. Egy kis láb- fejkörzés, egy kis térdhajlítás, meg mi- egymás.

Durci észreveszi a szobában a mozgást. Odasettenkedik a szőnyeg közepére és két lábát előre nyújtva köszön. Odamorgok

neki valamit, s folytatom a lábtornát. Ő meg odaül az ágy végéhez és a fejét ingatja a lábmozgásom ütemére. Aztán gondol egyet, odaugrik, elkapja a lábamat a két első mancsával és úgy tesz, mintha le akarná harapni a hüvelykujjamat. Az utolsó pillanatban meggondolja magát, nyaffant, és elbújik a fotel mögé. Ez nagyjából annyit jelent, hogy „régén fogócskáztunk már, keress meg, te mamlasz!”

Megkeresem, már hogyan keresném. Teszek néhány tétova lépést jobbra, meg balra, aztán fölfedezem őt, mire ugrik egy nagyot és vidáman körbefutja a szobát. A feleségem is csatlakozik hozzánk. Karkörzés, törzshajlítás... Durci elterül köztünk a szőnyegen és ütemre hempereg. Vigyázni kell, nehogy véletlenül rálépünk.

Követ a fürdőszobába is. Vidáman ugrándozik a lábam között, a farkával simogat. Még a fürdőkád szélére is fölugrik és ellenőrzi, hogyan tűnik el a víz a lefolyóban. Nem egészen érti a dolgot, de úgy gondolja, hogy ha én rendben lévőnek tartom, miért pont ő akadjon föl rajta? Még bólint is hozzá...

A nap fénypontja, tízéves kapcsolatunk legbizalmasabb mozzanata következik; a reggeli. A feleségem már megfőzte a teát, az asztalra kitette a kenyeret, meg mindent, ami kell. Mármint az asztal egyik felére. A másakra egy konyharuhát terített, rajta egy kistányérban a vékony sonkaszelet: Durci születésnap reggelije.

És már jön is az ünnepelt ruganyos léptekkel. Fölugrik a székre, onnan a konyharuhára. Leül, és vár. Véletlenül se nyúl a mi reggelinkhez, mert tudja, hogy az nem az övé. Olykor megesik, hogy körbeszaglássza az asztalon lévő tárgyakat, leül egy-egy ínycsiklandozó falat mellé, de nem nyúl

hozzá. Tudja, hogy ha kéri, kaphat belőle. Csak nézi felcsigázva és vár. Vágok belőle egy falatnyit, s az ujjamon nyújtom felé. Óvatosan veszi le róla, nehogy megharapjon, és jóízűen rágcsálja. Még csámcsog is hozzá.

Egy nap a feleségem tésztát gyúrt. A cica éppen jókedvében volt, mindent meg akart kóstolni.

– Nem neked való ez, Durci ? magyarázta neki, de mivel a jószág nagyon sóvárgott utána, az ujjára vett egy falatnyit és megkínálta vele. Ő meg körbeszagolta és óvatosan lenyalogatta. Nem biztos, hogy ez volt élete legfinomabb falatja, de ha már a gazdi adta...

Miután megreggelizett, fölült az íróasztalom tetejére, és várta a madarakat. A feleségem apró magvakat szórt ki az ablakpárkányra, és ide jártak csemegézni az előttünk álló hatalmas fenyőfáról a cinkék, de meglátogattak bennünket az átvonuló madarak is. No meg a gerlepár. Néhány napja ők is a vendégeink. A feleségem külön etetőt csinált a számukra és tele rakta napraforgó maggal. Nagyon szeretik.

Ez lett a Durci színház. A cinkék le szállnak a párkányra, a mi cicánk meg felborzolt szőrrel, nyafogva vicsorog rájuk, mint valami igazi ragadozó. Talán rájuk is vetné magát, ha nem lenne köztük az üveg. Az azonban ott van, és bár átlátszó, mégis kemény falat alkot köztük. Tudják ezt mindketten, mert kipróbálták, és koppan a fejük rajta. Azóta a cinkék meglegszenek azzal, hogy felcsippentik a magot és tovalibbennek. Durci meg vicsorít, nyaffant egyet a rend kedvéért, és leheveredik a radiátorra melegedni. A galam-

bok még újdonságot jelentenek a számára. Alaposan megbámulja őket, kúszik is feléjük az asztalon néhány lépésnyit, aztán feladja. Eszébe jut az ablaküveg. Inkább alszik rá egyet.

Este, amikor bekapcsoljuk a tévét, nyomban az ölembe ugrik. De ennek is megvan a sajátos rítusa. Én kényelembe helyezem magam a heverőn. Durci jön, és előre nyújtott lábbal köszön. Nyafog is egy picit, hogy biztosan észrevegyem. Rábólintok, meg a kezemmel is intek, hogy jöhet a pocakomra. Fölugrik, körbedagasztja a hasamat, kiválasztja a legjobb pozíciót, aztán szétterül. Hanyatt vágja magát, égneek álló lábakkal nyújtózkodik és mutogatja a hasát, meg azt a hófehér szakállát. Mi meg jókat mosolygunk a produkción. Látszik rajta, hogy jól érzi magát köztünk. Mi tagadás, mi is... Aztán amikor kikapcsoljuk a tévét, odaáll az ajtó elé és eldúdolja, hogy neki bizony sürgősen ki kell mennie.

- Kiengeded? - kérdezem a feleségemtől, mintha nem tudnám előre a választ.

- Hát persze... - mondja ő, és Durci már surran is kifelé az ajtón -, de ki fogja majd beengedni, ha hajnaltájban megunja a sétát?

- Természetesen én - bólintok rá - mint ahogy tíz éve minden éjszaka. Végére is megérdemli, hiszen együtt vénültünk meg ebben a lakásban.

Halász Imre

Kis körmönfont szavak

Kis körmönfont szavak nyargalásznak, mint Horthy Miklós a fehér lovon, Kádár János a ruszki tankokon, s nő a papírokba vetett bizalom.

Itt, ahol élek

Ha van zászló, itt több is van: horgas, hasznos, haszontalan, hol csillagos, s csillagtalan.

Jöhetett itt német, török, román, orosz - tőlünk szökött, ki leköppött, le se köpött.

Vittek, hoztak, nem csak loptak, zászlóik mind itt lobogtak.

A magyar labancság örök.

Szálltam madárként

Szálltam madárként, mint a vadlibák, csodáltam: esik - s ezer rügy pattan, de ez a világ már nem az a világ, meg kell toldanom jóindulatommal.

Ülve lázadók

Mert túlkorbácsolt a képzelet, ülve is lázadhat az ember, mellét már nem tépi golyó, feneke telik meg sebekkel.

Galló Kovács Zsuzsanna

tizenegy

esett
a vízcsepp-buborékok
lassan hullottak alá
a bougainvillier
bíborvörös szirmaira
a jázmin ágain
táncot járt a szél
régmúlt nyarak
édes illatával
a banán lapátlevelei
mögül előbújt a Nap
tizenegyhetes
nagyamama-boldogsággal
néztem
mint hagytad
pici kezed
mozdulatlanul
a levegőben
elalváskor

kapocs

fogtuk
egymás kezét
végig hazafelé
megszorítottad
így aludtál el
ebben az édes
szorításban
amire évek óta
vártam, hogy
neked adjam
szívemet
és lelkemet
örökre

Barcs János

Berzsenyi járt itt valamikor

Vágtázó szelek sírnak futtában:
porzik alatta a mező,
fácánok kakatolnak
az erdő alatt...
Hallgat útszéli türelmes kereszt;
kő Szent János kőtalpon: –
S mintha a horhos futna
elunva helyét...
Baglasi pince-zug pókhálója
rezeg a sarokban táncolva:
Berzsenyi járt itt egykor
s vörösbort ivott...

Dongaboltozat mesterkezet áld;
semerre néz két vakablak:
zümmög két szarvasbogár,
ablakot keres.
S most én, az utód iszok itt
friss „baglasi kövidinkát”,
s hazafelé megtáncoltatom
Bakos Mariskát.
Emlékeimben puskaropogás:
torkolattüzek villognak.
Lőtt csánkú ló sír, „vihog”
rozskazal mellett...

Bánatom, megrostált vezényszavak
táncában oltja a tüzet:
S fulladoznak a lángok,
egy zsuppos házon.
Hajnali harmat földi asztalán
kerestünk száraz morzsákat:
s jöttek a Vöröshangyák –
azt hitték magtár...
Megszökött méhesben hallgat a csönd.
NIKLA egén vérzik a NAP.
Dombok közt ásít vak szél:
Nagy költő járt itt!

Nikla 1986.

Kő-Szabó Imre

A koszorú

Az öreg, mert így hívta mindenki, már napok óta gyengélkedett. Nem evett, a szívére panaszkodott, de itt nem vette szavát komolyan senki. Hét éve, hogy ide került, ebbe a börtönbe, egy év előzetes után. Itt ő volt a 0460. számú elítélt. Tisztességes nevét nem tudta senki. Az újságban is csak úgy jelent meg: K. Ferenc. Aztán leírták az elkövetett bűncselekményt és az ítéletet, mely elég szigorú volt, tizenkét évet kapott, leghamarabb csak kedvezményesen, három év múlva szabadulhat. Belenyugodott, mit tehetett mást. Még szerencse, hogy fiatalabb korában kitanulta az asztalos szakmát, mert ennek itt nagy hasznát vehette. A munka lekötötte, ez nem esett nehezebbre, ha dolgozhatott, még az idő is jobban, talán gyorsabban telt.

Kint nem maradt senki, csak a felesége, de az elkövetett bűncselekmény miatt, nem írt levelet, nem látogatta, csomagot sem küldött. Így K. Ferenc egyedül maradt, keveset beszélt, nem voltak vidám percei. Tette dolgát, azt, amit itt kötelezővé tettek a fogságban, meg azt, amit szűkösen a körülmények megengedtek. Mindent összeszámítva: ő volt a 0460. számú – emberi alakzatú – élőlény. Így dobogott a szíve, ebben a tudatban. A jövőre nem is szeretett gondolni, tervezni, pedig nem volt kedve. Úgy érezte, hogy talán eléggé elszúrta az életét, volt benne egy kis megbánásféle is, de ezt az érzést elhessegette magától. Elkövette, hát elkövette, biztosan nem kellett volna. Lehetett volna meggon-doltabb is, – talán! Sajnos már nem lehet

visszafordítani! Ezzel, így kell élni, ameddig csak él.

Egyik kora reggel, még ébresztő előtt nyögésre, hörgésre lettek figyelmesek a cellatársak. Az öreg rosszul lett. Dörömbölve jeleztek az őrségnek. Felvitték az orvosi szobába, de már késő volt. Megállt a szíve. Azt mondták, baloldali infarktust kapott. A temetését gyorsan megszervezték. Arról szó sem lehetett, hogy kiadják a hozzátartozóknak, hiszen nem is volt hozzátartozója. Azok megszűntek, többé nem léteztek. Ebben az esetben a végső nyughely a rabtemető. Ez a temető a börtöntől egy kissé távolabb helyezkedett el. Nem nagy terület, nincs is bekerítve, szélein utak futnak, a végében vasúti sínek. Sírhantok sincsenek. Elvétele találni benne néhány keresztet, de itt sem lehet tudni, hogy a kereszttől, merre van a koporsó. Valahol körülötte. A temetés is egyszerű, nincs semmi különleges ceremónia. Kiásák a sírt, azon az üres helyen, ahol még nincs elhantolva senki, aztán mindjárt beleteszik a koporsót, bekaparják. Elegyengetik a földet, simára, hogy ha nő a fű, meg a gaz, könnyű legyen kaszálni. Az ásóról, lapátról leverik a földet, beteszik abba a kis furgonba, mellyel kihozták, aztán visszamennek a börtönbe és folytatódik minden tovább.

Valahogy így történt az öreg esetében is, azzal az eltéréssel, hogy az ásás, lehelyezés, földelés célcóját végignézte távolról, az út széléről egy idős asszony. Özvegy Tóth Jánosné. Nem rég özvegyült meg, alig három hónapja, hogy eltemette a férjét. Így feketében, a friss gyászban, mindenre érzékenyebb az ember. Véletlenül járt arra. Tulajdonképpen a városba menő buszhoz igyekezett. Egy kicsit meg is fáradt a

gyaloglásban, éppen megállt pihenni, levegőt venni, amikor észrevette a temetőben tevékenykedő embereket.

Amikor jobban megfigyelte, élesen meg tudta különböztetni, hogy melyik a rab, melyik az őr, akkor eszmélt, egy temetést lát. Azt tudta, hogy ez itt a rabtemető. Erről már mások is beszéltek, meg arról, hogy jó nevű politikusokat is temettek ebbe a parcellába, nem most, régebben – a háború előtt, talán az ötvenes években – inkább. Ahogy ott állt, felmerült benne, ki lehetett ez az ember, akit most temetnek? Összerakta az ismereteit, a halottakat, a maga özvegyiségét sem hagyta ki, érezte, hogy azt a valakit, akit letesznek a földre, azt is anya szülte. Amikor megszületett, még vétlen volt, ugyanolyan, mint bárki más. Talán a génjei lehettek eltérőek az átlagostól, hogy később ilyen bűnt követett el, de a génekről fogalma sem volt, nem is hallott róla. Csak a szóbeszédből idézte, mert ilyenkor az okosabbak erre hivatkoztak. Összeszorult a szíve, még a könny is kicsordult a szeméből. Egyetlen civil embert sem látott az ott tevékenykedők között. Virág sehol, egyetlen szál sem. Ekkor jutott eszébe, hogy a komaasszony hozott a múltkor egy olyan kerek, szalmából font és falevelekkel díszített koszorút, hogy majd kiviszik a férje sírjára a temetőbe. Aztán elbeszélgették az időt, meg a lába is fájt, így a temetői látogatást elhalasztották. Arra gondolt, ezt a koszorút, holnap elhozza erre a sírra, legyen neki is, valami dísz, megemlékezés, ahogy illik egy halotthoz, még akkor is, ha ez itt nem szokás. A férjének, pedig visz majd élő virágot, most nyáron van a kertben bőven, szakíthat belőle.

A gondolatot másnap tett követte.

Kezében a kerek, szalmából font koszorúval, némi díszítéssel ott állt a friss ásás szélén. A meghatottságtól, meg az öregkor érzékenyebb lelkületétől – hiszen ilyenkor már meghatódik az ember mindenben – eleredtek a könnyei, sírt, sírt, csak sírt. Siratta magányát, férjét, azt a valakit, akit ide hantoltak tegnap. Meg volt győződve arról, hogy amit most tett, jócselekedet, és ha majd eljön az ő ideje, akkor ezt kedvezően fogják beszámítani. Letette a koszorút a földre, hiszen nem lehetett semmire sem felakasztani. Állt ott egy darabig összekulcsolt kezekkel, még imádkozott is, majd szépen, lassan hazaindult.

Másnap délelőtt, amikor újból a buszhoz igyekezett, odapillantott. Látta a koszorút, a szalmafonat sárgán virított. Nyugodt szívvel szállt fel a buszra, hogy a városba menjen. Délutánra beborult az ég, dörgött, villámlott és eleredt az eső. Először csak esett, aztán felerősödött, majd szakadt, mintha dézsából öntötték volna. A lezúduló víz hömpölyögve folyt, sodorva maga előtt minden mozdítható tárgyat. A koszorút is elmosta, vitte magával, először belekerült egy árokba, majd az út melletti patakba. Áthömpölygött a vasút alatti átfolyón, az pedig kivetette az országútra, és ott egy járdaszívet mellett megakadt az autók fő csapásában.

A hirtelen jött eső után a közlekedésben egy kis szünet állt be. Egyetlen autó sem járt, kihalt volt az út. Az esővíz eltűnt az útról, csak némi sárhordalék maradvány maradt az aszfalton, meg a szalmafonatos sárgakoszorú. Ott hevert az esőtől megtépázva, árván, magányosan, semmihez és senkihez nem tartozva. Mintha azért fonták volna, hogy mint koszorú, ne lehessen többé koszorú. Az első autó ki-

kerülte, a következőnek csak az első kereke érintette. Aztán jött a harmadik, amelyik keresztülgázolt rajta, majd egy kamion összes kerekeivel kilapította. Vége volt. Úgy feküdt ott az úttesten, mint egy halott, kiterítve. Mint jelkép is megszűnt. Egy csomó szalma lett, ott az út közepén.

*

Zajác Edina

Nem jöttél el

Nem jöttél el hozzám.
Tündöklő tisztára
másért mosakodtál,
színes, cirkuszi mutatvány.
Megszállottak halhatatlan tüzével
vártalak
a felszabadult nap alatt.
Térdig erő hóban
utánad sóvárgok,
dermedt rügyeid
csörömpölő csontok,
tavasz.

Másképpen szeretlek

Másképpen szeretlek, mint a ragadozók,
sosem magamnak követelve.
Nincs olyan káosz,
mitől elmozdulna bennem a
mozdíthatatlanság elve.
Végleges vagy,
akár az obeliszkbe vésett monológ,
s én úgy féltelek,
mint fáraók testét a bebalzsamozók.

Kun Tibor

Bűnös Zsoltár

Oltárra fektetem
Bűneim zsoltárát
Mielőtt kakasszó
Előtt árulná el a
Nappal az éjt

Üres falakon
Bámulom pókhálóba
Szótt arcom, így
Foszlik szét majd
Üresen az Alkony

Pazarló lángokkal
Gyújtok reményt
A rideg teremben
Emlékezni jöttünk mind
Még az is, aki elfelejt

Oltárra borulok
Remegő kezekkel
Békét keresni jöttem
Mégis hontalan
Megyek majd innen el

Még ne

Elgereblyézett

Falevelek

Utolsó sóhaja:

„még ne!”

Boda Barbara Izabella

Lucidáció

Fehér falak, hideg fém asztalok, kényelmetlen orvosi szék. Ősi, görcsös félelem szorítja a torkom, és érzem, hogy elájulok. Szólni próbálok, de már nem sikerül. Képeket látok, egymás után váltakozó, megfoghatatlan jelenések, szerencsétlen agyam villanásai, úgy érzem, mindjárt megőrülök, ha nem marad abba. Lassan, nagyon lassan, a két világot egyszerre kezdem érzékelni: az álomképek elmosódnak és a valóság ráíródik, látom, ahogy pereg, pereg a felgyorsított történések sora és látok valakit fölém hajolni, de még nem tudom, hogy melyik a valóságos.

Aztán a fehér köpeny átveszi az uralmat a látomásokon és valaki a homlokom törölgeti.

- Kér egy pohár vizet?

Hirtelen nem tudok megszólalni, így csak bólintok.

- Talán az lenne a legjobb, ha bevenné ezt a nyugtatót, és kicsit később folytatjuk a beavatkozást.

Erre is csak bólintok. Beavatkozás - milyen egyszerű szó, gyenge árnyéka annak, ami valójában történni fog! A plasztikai sebészet csodája, az emberi akarat és tudás egyik orvosi zenitje, és én lehetek az egyik első, aki részt vesz benne. Közben kortyolok a vízből, enyhe fémíze van, de hálásan nyelem. Beveszem a nyugtatót is, pár perc, és elzsibbadok, hála Istennek - gondolom. Nem lehet túl kellemes érzés, ha az ember szemét tüvel szurkálják, és látványnak sem a legjobb. Lucidációra jöttem, olyan szemem lesz,

mint az éjszaka útszélen sompolygó, prédára leső macskának, vagy a riadt szarvasnak, ha a kocsai fényszórójával találkozik a tekintete. Óriás szentjánosbogárként villan fel a szövetréteg, a tapetum lucidum. Mivel visszaveri a fényt, a látási képesség megsokszorozódik.

- Hogy érzi magát?

- Jobban, köszönöm szépen.

- Hat már a nyugtató?

- Igen, azt hiszem. Kicsit zsibbadtnak érzem magam.

- Rendben, akkor folytatjuk.

Erre már csak erőtlenül mosolygok. Hátrahajtom a fejem és látom a tűt, de nem érzek, és nem érzékelek semmit az egészből. A nyugtatótól egy boldog semmivé váltak a gondolataim. Hallom, ahogy az orvosok beszélgetnek felettem. Félnék, hogy ha már rutineljárás lesz, a kozmetikák és tetoválószalok átveszik a munkát. Nevetnem kell a gondolatra: szemöldökfestés, műszempilla, lucidáció: 50 ezer forint összesen - kéri el a képzeletbeli árat a képzeletbeli kozmetikus.

Pár perc vagy talán fél óra múltán a maszkok lekerülnek az arcokról, a fények kialszanak és felültetnek.

- Hogy érzi magát?

- Kicsit homályosan látok.

- Még egy napig legalább. Ma még bent kell maradnia, megfigyelés alatt. Ha bármi változást észlel magán, azonnal szóljon a nővérnek. A lucidum-sejteket a tűn keresztül bejuttattuk. A kilökődéssel az immunszuppresszív terápia mellett is kell számolni, bár elhanyagolható mértékben. A gyógyszereket este megkapja a vacsorával.

- Köszönöm. Esetleg... lehet egy

kérdésem?

- Persze.
- Már... működik?
- Igen.
- Megnézhetem?
- Amennyire látni fogja... de természetesen.

Odaállítanak egy földig érő tükör elé, olyan vagyok, mint egy csapzott madár, nevetségesen vékony, és nevetséges kórházi köpeny van rajtam, sápadt vagyok, nagyon sápadt. Az orvos egy lámpát hoz – és akkor meglátom. Homályosan bár, de látom: a szemem felvillan, gyönyörű, izgató, iszonyatos eredménye egy majdnem örült vállalkozásnak.

- Vigyázzon, még ne terhelje túl a látását.

- Értem.

Közrefognak, kíséretükkel kitántorgok a szobába. Hirtelen a túlárado örömet beárnyékolja valami: vajon ez még mindig én vagyok?

Valló Lujza

Szűz

Nem adok semmit neki még örökbe
Mert olyan könnyű vele visszaélni
Bízni nem merném magam egy gyerekre
Úr lesz egyhamar.

Hogyha öröködnék Moirák felette
Lép az ifjú lélek idővel útra
Majd lesz akkor rá, s vele nemsokára
Várni érdemes.

Egry Artúr

párológ

a teremtes szivacsából lágyan
napok csíráznak fel a nyárban
így párológ bennem a jelen
ködölő bársony alvó leveleken

lappangó érdes hangszálak
köröket ringnak és kaszálnak
mint a szélben táncoló jelen
hús-nedves kelyhük édes és eleven

öröktől fogva szélharangok
jönnek felém s feléjük tartok
pille-szárny csapással mért selyem
most omlik múlttá a jelen

kimért idő odvában lakom
kibámulok az ablakon
cseresznyék érnek a fán
június van ez az értelme – talán

Kovács Sándor

Sörvers

Csülökre hívja a torma a sört,
sós mogyoró jelöli ki a kört,
étterem asztala újra a ring,
dúdol a korsó: „I have a drink...”
izgul az abrosz, indul a só,
hergel a sárga innivaló,
ez csuda meccs lesz, dönteni kell,
reszket a kéz... és csillan a jel,
habbarikádon áttör a száj!
Hús, üde kortytól hízik a máj.

Németh Dezső

Tollpengető citeravirág

Húrhajú citerafa zeng
Fakeblébe szorult a világ

Zeneszárny bomlik
Tollpengető citeravirág zenél
Üveghangok sebzik ki a szám
Kedvesem lengeti szoknyáját farán
Tovább - tovább csecsei bimbóján
szabadult láng fortissimózik rajtam:
most kell leesni magamról
széthullajtani részeimet a
húrok ezüst-trilla fürgetegében

Készülődj zeneerő
madártalan erdőn
citeravirág

Árfa Piroska Csipke

Tavaszwáró

Kikelet suhan a szíveken át,
a hóvirág kelyhéről
felröppen az illanó boldogság.
Csillan a fény a fűszál hegyén,
a bezárt szirmok kitárulnak,
így március közepén.

Ibolya illatú hajnali szél
Hirdeti vígan: elszállt a tél.
Esőcsepp-életből szerelem kél,
Föld szíve dobban, tavasz-remény,
mily törekeny az ember, mint
apró levél...

Fövényi Sándor

Budapesti éj

Már fáradnak az esti fények,
hideg csövekben neonmagány,
kirakatok fölött zöldes-kékek,
és sárgák csordogálnak a bérházak falán.

Puhul a zaj, alig clikkan a villamos,
halkan billeg a körút ráncos hasán,
a szél gyűrött újságot pofoz,
s acélbakancsát kifűzi néhány vén platán.

A Lánchíd fázik és összehúzza magát,
reméli, így talán befér az alagútba,
s az majd betakarja, akár egy nagykabát,
melyen fénylik a lámpaburák gombja.

A Margit-hídon Pest átmegy Budára,
ölelkezik a Deák és a Széna tér,
a holnap lassan rácsúszik a mára,
s Hold-piercinget csináltat az éj.

Magyar Mónika Anna

csalódás

most őrjöngő méreg,
mi bennem van
és veled együtt
kettőnkért kiált
Lesz a sorsunk közös még,
bár ha nem találnál rám,
élettelenné lesz minden érték,
miközben,
kettévág a bizonyosság.

Németh Erzsébet

Egy Weöres Sándor-vers olvasása kapcsán

Weöres Sándor

Jó volna még...

*Jó volna még néhány sort írni,
de nem szól. Húrtalan hangszer a papír,
a költő eszköze. Közölje gondolatait?
Sokezer év valamennyi
gondolata sem ér többet, mint a csiszoló-kő.
És én nem gondolkodni, inkább
hangzani szeretnék, de mint a hang-hiány,
a csönd. Nem szólni,
hallgatni. De akkor hol a vers?*

*Hallgatni szeretnék. De akkor miért vagyok költő?
Nem lenni szeretnék. De akkor minek élek?
Minek ez a sóvárgás, a nemlét s hallgatás felé,
mikor belőle évmilliók jutnak,
s az élet perzselő parazsa
csak hatvan - nyolcvan évig.*

*Hogy a tünemény táncoltasson zsarátnokon,
nehéz egy percig is kibírni.*

A költőnek ez a munkája a Versek a hagyatékából című kötetben található, melyet a Saxum Könyv Kft. adott ki Bp.-en 2000-ben. Sajtó alá rendezte, a jegyzeteket és az utószót írta Steinert Ágota. Őt kérte és bízta meg Károlyi Amy – férje halála után mintegy kilenc évvel – miután az ő egészségi állapota megromlott: Weöres Sándor hagyatékának rendezésére. Arra a szakemberre, barátira, akinek hosszú évek során megadatott közelről ismerni a költő-házaspár életét, akár egy-egy versük

születését vagy lassú formálódását, alakulását is.

A hagyatékkal kapcsolatos munkáját nehezítette, hogy Weöres letépett borítékokra, szalvétákra, üdvözlőkártyákra, mindenféle papírra írta verseit különböző időpontokban. Általában ceruzát használt, így írásai az idők folyamán egyre jobban elmosódottabbá váltak. A Jó volna még... szintén ceruzával írt kézirat. Keletkezésének időpontját az 1960-as évekre datálja a szerkesztő.

Ezt az időszakot szokták az irodalom tudósai bizonyos értelemben a költő pályája csúcsának tartani. A mitikus világértelmezés és a mesterien komponált verszene az 1960-as években írt szonettjeiben találkozott igazán. Ezekben teljesedtek ki, újultak meg és tisztultak le Weöres Sándor költői törekvései. (1964-ben jelent meg a Tűzkút, mely a prózaköltemény szempon-tjából legfontosabb Weöres-kötet, 1968-ban pedig a Merülő Saturnus című kötete.)

Ilyen feszített időszak közben vagy után elképzelhető – akár természetesnek is vehető – olyan periódus, amikor nem megy az írás. Ilyen esetről már korábban és több alkalommal tett említést a költő. Például már 1939. december 23-án Kiss Tamásnak írt levelében: „minden poétánál vannak terméketlen periódusok, ezzel számolni kell, és azzal is, hogy az ember még csak nem is sejtheti, meddig tart az ilyen. Nálam a leghosszabb terméketlenség két alkalommal is, félévnél tovább tartott.”

A Jó volna még... című versének keletkezése logikailag beilleszthető a hatvanas évek időszakába. Nem az úgynevezett „nagy versek” közül való, de mondani-valója általános érvényre jut az olvasó

élményvilágában. Kérdések, megállapítások, érzések, gondolatok, hangulatok ötvözte a vers, és a szent vívódásé, sóvárgásé, mely valamilyen szinten és körülmények között ismerős az olvasó számára.

Szabadvers, elégikus mollban. A cím a vers kezdő sorából jön. A vers elején tényként közli a költő, hogy szeretne még írni érzéseiről, de nem megy (Húrtalan hangszer a papír). Talán a gondolatait kellene elmondania, de ennek sem találja értelmét. (Nem érne többet a sokezer éves csiszoló-kónél). Majd megállapítja, hogy ő inkább „hangzani” szeretne, s nem is akárhogyan. (A hang hiányaként). De a csöndből nincs vers. S ha csak hallgatni szeretne, akkor miért költő? Jelenleg élni se nagyon van kedve, pedig a hallgatásból igen hosszú idő jut az embernek, míg az igazi élet csak rövid ideig tart. Azt azonban, hogy csak látomás táncoltassa hamvadó parázson – nehéz kibírni csöppnyi ideig is.

A vers mindössze tizenhét sorból áll (9/6/2), de olyan sűrítményét adja bizonyos élethelyzetnek, melyet sokan megtapasztalhattak már az idők folyamán „civilként” is. Ki ne érezte volna úgy élete során – még ha egyszer is –, hogy nem mennek úgy a dolgai, ahogyan szeretné? Ki ne csüggedt volna még el valaha, érezve magát akár fölöslegesnek is?

A mondanivaló közvetítésében sok a feltételes mód arra vonatkozóan, hogy mit szeretne a költő. Négy fontos kérdés közül legsúlyosabb a: „minek élek?” Ez már erősen rokon azzal, hogy: „mi az élet értelme?” Hogy megtudjuk-e valaha igazán, vagy találgatjuk csupán? – nem tudom, de a választ ezúton a költő sugallta sorok esetleg segíthetnek megfogalmazni.

Németh Erzsébet

U t a k

Utak elágaznak,
utak összeérnek.
Mária homlokán
fölvérzik a bélyeg...
Tedd a dolgodat,
a Föld forog,
az idő mozgólépcsői járnak,
emberlétünk szenteltvizétől
áldottak vagyunk,
meg se rebben
a végzet szempillája.

Szántó Ilona

Mama

A másfél éves Petra unokámnak

A legszebb szó: mama!
Nekem ez a szeretet himnusza.
Valamit érzel, valamit sejtessz,
s tudod, hogy legbelül
szívemen bánat ül...
Ragyogó szemekkel, ha kimondod: mama,
oszlanak a felhők, úgy érzem, süt a Nap.
Oly kicsike vagy, de oly igaz.
Te is fényre derülsz, ha kiáltod: MAMA!
Nagy boldogság, ha veled vagyok Petra,
tisztá lelkeddel igazi angyal vagy!

Lelkes Miklós

A börtön csendjét

Börtön lehangolt csendjét hallgatom, –
ez más csendről különbözik, nagyon.

Fáj benne, hangtalanul, szív-mese,
vagy a félelem néma éneke.

Itt az is csend, ha üvölti a szót
pimasz pártbohóc, mást úgy oktatót,

hogymellét veri: mily nagyság is Ő!
(Csak tolvaj, kinek kedvez rút idő!)

Érted, vagy nem, becsületes magyar:
rabló rabol, tolvaj lopni akar, –

és lop. Tőled! Másként nem is lehet
oly hirtelen megtönni bő zsebet!

Szemed előtt oszlik, vagy nem, a köd:
Magyarország ma nem más, – börtönöd.

Felismered, vagy nem, hogy nem Hazád,
mely elnémitja Szív, Ész igazát,

ettől még igaz marad, mi igaz,
s ha csupán bámulsz, örülhet a gaz!

Börtönéj felett csillagtalan ég.
Bilincs van. Nincs: szabadság, messzeség.

Nézz körül, s láss! Mi gátol? Csacska hit?
Könnyű meglátni börtönőreid!

Gondolkodj! Ez a Pokol mit terem?
Teremthet Édent az Erkölcstelen?

Gondolatig, s tettig jusson a szó:
– Hová való, aki alávaló?

(2015)

Ahogy a kutya néz...

A metrón kutya nézett ránk a múltkor...
Értő bánatot láttam a szemében.
Sok társa néz így manapság, gyakorta.
Fénygolyócskán elérhetetlen Éden...

...de nem csak az! Az állat is megérzi,
ha gazdája, – vagy másik ember szenved.
Van kutyaháza, mint kutyáknak Háza,
s ugatásért kövér húst ő is nyerhet?

Olykor igen, de szenved: ő nem ember,
nincs vállrándító közöny-technikája,
s szívében még megmaradt titkos többlet, –
bánat tükrét forgatja a világra.

A rossz világot, igen, ott is látom:
kivert emberek és kutyák szemében.
S közben embernek elhittek hazudják
a Pokolról: milyen gyönyörű Éden!

Ahogy ma kutya néz, hát attól egyre
csak nő a bánat. E jelentől félek.
Kutya, s ember, egyszer talán, közösen
valami nagyon fontosat megérthet?

Egyszer igen, – de hol van a várt egyszer?
Kis- és nagyvilág tőle visszaretten.
Hűtlen ebek a Házban, – s a Valóság?
Értő, s nem értő szomorú szemekben!

(2014)

Móritz Mátyás

Kínverejték

Vasi Ferenc Zoltánnak

A sebes térdem meg hiába is hajtom,
vissza a régi szép idő már nem fordul;
magam, mint Ady Endre: bilincsből tartom,
néma szemhéjaimra bársony-puha por hull.

Kibontom magamból minden fájdalmamat,
miközben az emlékek a múltba kötnek;
bőrömről végig Isten hidege matát,
szívtelen, rémárcú démonok üldöznek.

Lelkemnek senki nem tudja mi a titka,
amit írok, elenyész, de mit se bánom;
önmagam mélyére vagyok letaszítva,
magamra öltve a hideg nagykabátom.

Átjár a nagy szakadékok szédülete,
sóhajokkal takarózom az ágyamon;
fülemből suttog a sors fekete szele,
mint József Attilának: minden fáj, – nagyon.

Az emberi játszmák a vesztésre vannak,
a vereség mérgeit sokszor megittam;
ki maradna meg védő csillagzatomnak,
ki megfürödne szívárvány vágyaiban.

Eltékozoltam rengeteg szerelmemet,
járom csak a lellem titkos zezugait;
az idő is csak ellop, és csak eltemet,
csodákon álmodozok, – amely mind avítt.

Ki tépné le szememről az ósdi álmat,
ki lenne nekem a kiteljesedésem;
ki lenne nekem kéz és szív, ami áldott,
aki eltakarná az én szenvedésem.

Aki letörölné a kínverejtéket,
ki emelné föl a testem árnyék-képét;
ki imádkozna a Jó Istenhez értem,
miközben véresre horzsolná a térdét.

Fodor Domonka Gabriella

Sóvárgás

Szorosan, testembe zárva
Vágyam testetlen repül,
Magamban vagyok sóvár
Testetlen, lelketlenül
Feslő bimbó, rügyfakadás
Vajon mi prédába kerül,
Gyorsan nyílik és szárad el
Vadvirág, legbelül.

Sütő Fanni

Exodus

Amikor a levelek az ég felé hullnak,
és fentről a menny apránként lecsorog,
elindulunk.

A sötétben halkán, tétován kúsunk,
Nem vezet más csak az álmok,
a délibábok közt megbúvó otthonunk
lassan eltűnik, mint madzagról a méz.
Nézd, a lábunk mind egyszerre dobban,
de ha elbuknék, mielőtt célunkat elérjük,
én minden kincsemet rád hagyom.

Ötvös László

Isten és rendje

Anyóka kézzel rendet hessegetek,
galambok éhén magért esengek.
Isten közöttünk rendet terelget,
Ember! Barátom, meglátod-e ezt?

Rettenetes dolog élő Isten
kezében létezni hitetlenül!
Isten kegyelmet hitnek rejteget:
Ember, barát felismerted-e ezt?

Pruzsinszky Sándor

ATTILA REDIVIVUS

Meglátta a sírt: a fehér márvány kőlapon a Mamát, Etust, Jolánt – és önmagát. Körötte jobbról-balról koszorúk, virágok halmái. És eszébe jutott a tehervonat. Láta magát, ahogy átugrik a sorompón és letérdel a sínek között, két kezét maga elé téve várja az irtózatot, mielőtt minden elcsúszna.

És most ez a fény! A melengető őszi nap, amely a fák sárga lombjain csurgott le, olyan volt, mint egy ünnepélyes gyászzené. Mennyi idő telhetett el azóta? Mennyi idő lehetett? A márványlapra pillantva meglátta Etus halálának évét: 2004! Rémmel hasított a szívébe: százéves vagyok és egyedül, mint egy kivert kutya. Miféle világ az, ami rám vár?

De csak pillanatnyi félelem volt, átsuhan rajta, mint a vers előtti, még szavak nélküli gondolat. És máris felrémlt előtte a nélküle elmúlt idő mélysége: hatalmas, talán behozhatatlan a nem létező dolgok leltára! Ezek most mind rám várnak, felfüggesztve valahol, a Semmiben. Mint az a bizonyos józsefároni „varázsláda”. (Emlékezett rá, hogy a Mama nevezte így ködbe vesző apja otthon hagyott szerszámos ládáját, amit sokáig senkinek nem volt szabad kinyitnia). Kis ideig eltöprengett ezen, még nem foglalkozott azzal, hogyan fogja megtalálni széttört életének darabjait.

Langyos, kora őszi este lett közben, kigyúltak az utcai lámpák. A fák árnyai hosszúra nőttek, torz alakokként borultak a sírokra. Attila kísértelt az autók bűzébe remegő utcára. Mire a Keleti pályaud-

varhoz ért, már érezte az éhséget.

Önkéntelenül üres zsebébe nyúlt, de rögtön vissza is húzta a kezét, mintha égetné valami. Csak most vette észre, hogy a felöltője bal oldalt rongyos, ott, ahol a vonat kereke elkapta. A hosszanti szakadástól szinte szétnyílt a kopott zakó s alóla a véres inge villan elő. Lesújtva balagott a Fiumei úton, összehúzza magán a ruhát. Körülnézett: a város erre felé alig változott. Csak a levegőben volt valami félelmetes, agresszív lüktetés. Ügyet se vetett rá senki. Az volt az érzése, akár meztelenül is sétálhatna, vagy a járdán haldokolhatna nem venné észre senki. Az emberek nem néztek egymásra, idegesen loholtak mindenfelé a vadul túlkölő autók között. Mintha menekülnének, vélte Attila, valami készülő nagy baj elől.

Ki akartam lépni a semmibe – és egy új félelmetes lét közepébe zuhantam.

Az aluljáró felé indult. Fuvolaszó ütötte meg a fülét. Már messziről észrevett egy kuporgó, rettentő borostás alakot, kezében a hangszerrel, nyakában cédulával: „Munkánélküli vagyok, segítsenek”. Előtte fém tálcáska, benne néhány pénzdarab. Uramisten, milyen ismerős, gondolta Attila. Meglepődött, mert az illető megszólította: – Azt nézed, igazi koldus vagyok-e? Színész vagyok és költő... De látom, testvér, te is a színpadról jössz: nem törölted le magadról a festéket... Valami jó kis horrort játszol, ugye? Idehallom, ahogy korog a gyomrod, éhesen ne menj előadásra! Nesze: egy sajtos hamburgerre jó lesz – papírpénzt nyomott Attila markába, aki szótlanul, kábultan állt ott. – Na, jól van, húzz már innét, elállod az utat a pár hülye elől, aki még a zsebébe nyúl egy versért,

egy dalért, egy másik emberért – szólt rá végül türelmetlenül a jötevője.

Egy perc alatt lenyelte Attila a hamburgert és az ötszáz forintból még viszsza is kapott valamicskét, persze nem annyit, hogy bármilyen közlekedési eszközre felszállhatott volna. Azon vette észre magát, hogy már a Ferencvárosban jár, a Gát utcában. Megállt a 3-as számú ház előtt. Szülőházán, a kapu mellett emléktábla, ezen ezt olvasta: „Ebben a házban született József Attila.” Tehát nem felejtették el a nevét! Mégse lehet igaz, amit a koldus költő mondott! A márvány hideg ragyogása megdobogtatta a szívét. A Semmi tartománya zsugorodni kezdett.

Belépett a kapun és majdnem hasra esett a téglá- és malterhalmoktól, amelyek az udvart megtöltötték.

– Zárva a kiállítás! – szólt oda a két téglaporos képű, csákánnyal piszmogó munkás közül az egyik. – Nem lássa, hogy bontás van?

– Lebontják a házat? – csodálkozott Attila, de a csákányos megnyugtatta: csak ideiglenesen, s csak az első emeletet. Mert már összeomlóban a ház. – Ahol József Attila született? – bukott ki önkéntelenül a kérdés Attila száján.

– Ki a fene az a József Attila – nézett rá gondterhelten a csákányos. De a másik helyre tette:

– Nem hallottál József Attiláról, te köcsög?

– Ja, most, hogy mondod – bámult rá Attila véres ingére amaz – valami író, akit ötvenhat után kivégeztek... Vagy politikus?

Íme, hát megeltem hazámat – gondolta a költő, csipetnyi öniróniával és elsietett.

A Körút sarkán két pelyhes állú rendőr tartóztatta fel.

– Első vérig ment a bunyó, ugye? Ránézésre is nyolc napon túl gyógyul, jegyezte meg az egyik, de a másik a személyi igazolványát kérte. Nincs nekem olyan, motyogta Attila. Hát hogy hívják? – vakarta üstökét a rend ifjú öre. – József Attila vagyok, válaszolta ő büszkén, de amaz csak legyintett: felőlem? Viszont, ha nem tudja igazolni magát, megbilincselve kell előállítanunk, mivel tiltott zónában élethivatásszerűen hajléktalankodik...

– Mit csinálók? – értetlenkedett a didergő Attila. Így aztán csak a közeli hajléktalan-szállóig kísérték az esti hidegben.

Álmosan pislogó, pizsamás fiatalember nyitott ajtót. Ilyenkor már nincs felvétel – morogta, végigmérve Attilát. – Nem ismerem magát.

– József Attila vagyok, a költő, akit elütött a vonat.

– Elütötte a vonat? Akkor ne ide jöjjön, ember! – kiáltotta amaz és becsapta az ajtót.

Attila körülnézett. A rendőrök már eltűntek. Egyedül állott a hideg sötétben, s újra az éhség kezdte kínozni. Egy gyorsétterembe tért be. Itt legalább meleg van – gondolta és leült egy asztalhoz, háttal az ételes pultnak. Elbóbiskolt. Arra eszmélt, hogy egy kéz nehezedik gyengéden a vállára. Szomorú szemű, sötéthajú lány állt felette.

– Akar egy húslevest? – kérdezte. A hangja halk volt, mégis mély, szinte titokzatos. Attila Márta különös, mély zengésű hangját vélte hallani.

– De csak üres lét hozhatok, nincs

benne hús, nem baj?

A költő szívét melegség járta át. „Csak ami nincs, annak van bokra” – válaszolt mosolyogva. A lány leült mellé, miközben ő a híg, forró lét kanalazta. Csak néhány zöldségfoszlány úszkált benne, de az éhségét eloszlatta.

– Különös egy pasas maga. Mit csinált? Verekedett? – a lány nagy, sötét szemével Attila véres ingét nézte – Fáj valamije?

Márta hangja, Flóra szeme – gondolta a költő és szokásához híven, kertelés nélkül kimondta:

– Ha magával lehetnék, semmi se fájna. Könnyedén viselnék mindent.

– Mint egy álruhás királyfi, igaz? – mosolyodott el a lány.

– Szóval tudod, ki vagyok – s már félénken fűzte hozzá – József Attila, a költő.

– Hát persze! – kacagott fel a lány – Én meg Veronika, a felszolgáló. Bezárta az éttermet, eloltotta a villanyt. Csak az utca fényei világítottak. Szó nélkül ölelték át egymást, majd ledőltek a pult mögötti priccsre. Attila rögtön elaludt a fáradtságtól. Álmában a lány meztelen, veritékes hátát simogatta és belecsókolta a nyakába. Csak a nyakába – éppen úgy, ahogy kiskorában a Mamának, amikor az nagy néha maga mellé vette. Aztán Veronika válla fölött meglátta Flórát belépni az étterembe.

Azonnal, riadtan fölébredt és csendben sírt a sötétben. Mozdulni se mert, nehogy fölébressze Veronikát. Hallgatta nyugodt, egyenletes lélegzését, miközben a foga a kétségbeeséstől vacogott. Tudta már, hogy ez az új élete se lesz több mint a megcsalás és a megalázás szövedéke. Farkasverem a szavak mágusának.

– Tényleg furcsa kis ember vagy te, Attila – mondta reggel Veronika. – Mint egy csecsemő, elcumiztál a nyakamon. Közben azt motyogtad: „Segíts át nemlétemen”... Hozzám beszéltél? Vagy kihez? – Attila nem felelt. – Most el kell menned, napközben nem maradhatsz itt. Este hat után – megjegyezted, nem előbb! – ha már nincs itt a főnök, visszajöhetsz. Kaphatsz megint egy üres levest. A hangjában, amely most nem hasonlított a Mártáéra, csalódás bujkált.

Attila csak bolyong a lázas gyomorként lüktető városban. A szüntelen az okostelefonjaikba panaszkodó járókelők között, akik nem néznek egymásra, fejet lehajtva sietnek tovább. Mintha ott gubbasztana mind, a semmi ágán – gondolta Attila.

A túloldali járdán hirtelen mintha Veronikát pillantaná meg: a lány is, füléhez tartva kis ketyeréjét, gondterhelt szavakat suttog.

– Veronika, várj! – kiáltja fellobbanó reménnyel – Veronika, Márta, Flóra, ti szabad lelkek, itt vagytok!

De a lány, akit utolér, nem Veronika. S a következő sem.

Vágtat tovább, szívében rémülettel, a közömbös, fenyegető sokaságban. Akkor – hirtelen ötlettel – az úttestre rohan. Éppen a szembe jövő autó alá.

Törött testét a felszálló köd fehéren burkolja be a benzingőzös aszfalton.

A szeme most is nyitva. Mintha látná, ahogy a József Attila utca felett kigyúlnak az első csillagok és lassan mind-mind odagyúlnak fűrtös feje fölé.

Vasi Ferenc Zoltán

A GYÓGYULÁS KERTJE

szükség van növényre
orvos írná vényre
ne költs patikára
ültesd ki a kertbe

virágkehely-kortyot
kapni altatónak
esküdj a gyümölcsre
s szükség lesz a földre

a kert tele gyommal
s kobolddal manóval
szükség van a földre
kézre esküvőre

tán a nő gyümölcsfa? –
dalol minden ága
húzz gyűrűt ujjára
s álmod szedd kosárba

rétet tart ága
násza virág ágya
Hold a koronája
Nap a palotája

szükség van a kertre
tán a nő gyümölcsfa?
húzz gyűrűt ujjára
násza virág ágya

A VŐLEGÉNY

Lakodalomba megy
a híres pándi meggy

Egy rokon kicsi lány
viszi a hozományt

Elfér a kezében
kosár fenekében

Szegény a vőlegény
lélekben póre lény

Szereti a meggyet
megkóstol hát egyet

Mátkája nem bánja
csókkal teli szája

Becsés egy hozomány
sose fogy ki talán

S ízlelgetik sűrűn
Ujjukon jegygyűrűk

*

Németh Dezső

Templomban

templomfüstölő
száján örömtűz füstje
istensóhaja

perselycsörgéssel
isten zsebe nyeli el
koldusok pénzét

Idill

gyönyörű köldök:
vár- árkod barbakánod
fölött örködöm

Biró Erika

Kívánság és papírhajó

Neked ma nem jár visszanezés.
A nyár közel, s te távolról se
teljesítetted a kérést.
Álmomban te is ott voltál,
július volt és esett a hó,
de pont így valószerű.
Kívánság és papírhajó
mindhiába:
Jön a nyár én meg megyek.
Fodrosan, s talpig lilába'
vissza kellene nézzek,
mint a filmben a lány,
de nem vagy egy ingatag típus,
én meg nem hordok fodros ruhát.

Háttérzaj

Nekem te túl hangosan sírsz,
lehet azt szolidabban, gyermek!
Ezer éve megtanultuk otthon,
néma a kín, s megállít egy percet.

Nekem te átlátszol, a felhő
nem borul úgy, habtestével föled,
nekem te nem beszélsz, bár hangod
nem kergethetem mögéd.

Talán ha unott háttérzaj maradsz,
nem lehetsz porszem a gépezetben.
Az én világom te nem rombolod,
nem vagy jelen, csak képzeletben.
Nem vagy jelen, csak képzeletben!

Maretics Erika

Porcelánbaba

A kezed, mint a tűz, szúr és éget,
sistereg a te földed alattam,
mégis makacsul követlek téged,
írisedz bűvkörébe ragadtam.

Porcelánbaba lettem bűnödért,
fekete, nylon pillám nem remeg,
gyöngyszín napon jöttél el... miért?
Arcomról csalóka mosoly pereg.

Kéjes káromlás bújik hajamban,
csipkedész rejtő zúzódásaim,
kócbelsőbe burkolom magam,
festett ajkamon a kín rózsaszín.

Bádogtető

Nedvesen hullámozó bádogtető alatt
krétával rajzolt ugróiskola a tér,
a cipőtálpamra rágógumi ragad,
saját univerzumom fültől, fülig ér.

Hosszú copfom kék nejlonszalagot reptet,
szeretettel fonta bele édesanyám,
reggel pöttyös bögréből iszom a tejet,
darázs koppan nagyot a konyha ablakán.

A sarki péknél sorba állok héthússzal,
ott kapható frissen sült ropogós kenyér,
illata száll, eltűnik a cipő sarka,
mire szeleburdi lábam hazáig ér.

Játszótéren kőszegélyű homokozó,
vashintán súlyosan leng a múlt idő,
gazdát cserél néhány színes üveggolyó,
ha a Nap felé tartod, látszik a jövő.

Németh Erzsébet

Pipacsmáglya

Pipacsmáglya gyúlt alattam.
Már derékig érnek a lángok.
Sóhajtozó szíromszárnyakon
új bolygó peremén szállok.

A **Kis Lant** Irodalmi Folyóirat
megrendelhető a szerkesztőség címén*
vagy a lant@kislant.hu e-mail címen.
A lap évente hat alkalommal
jelenik meg.

Kis LANT IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
*Németh Dezső
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837
Kiadja a Lant Irodalmi Klub

Magánkiadás

www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Botos Ferenc

PILISI ERDŐKBEN

/in memoriam Pusztai Sándor/

arcát törli az Úr
hajnali harmattal
pilisi réteken
szagos virágokkal
a férfi óriás
tölgyfa ágáról
ma is éppen úgy
hull le egy madártoll
kicsorbul a napfény
fehérlő agyaron
őzek futnak által
zörrenő avaron
háromszázat verő
szívű egerke
elillanó élet
lecsap az ölyv csőre
ezüst patak mélyén
csillan az ametiszt
gombát kutat a szem
völgyek mélyén búvik...
Duna menti templom
torony fut az égnek
emlékező kövek
szól a harang érted

KAFARNAUM

néma kőpadok
Názaretből jött egy ács
itt ült szombaton

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.